

Szerkesztői iroda:
Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények címzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre	32 korona.	Negyedévre	8 korona.
Félévre	16 korona.	Egy órára	3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvár, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 60 fillér.

Hivatalos közlemények sora 10 korona.

Nyilttérli ozlkkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

Legyen-e új választás?

Bpest, máj. 8.

Ha az országgyűlési szabadelvű párt megkorrigálni akarja azt a sérelmet, melyet a pártközi egyezményen ejtett azzal, hogy a delegáció tagjaira megejtett választáson az Ugron párt egyik jelöltjét Ugron Gábort kibuktatta, akkor más mód nem áll rendelkezésére, mint az, hogy mert a bizottságnak két rendes tagja lemondott, ezek helyét be kell tölteni.

Ezt pedig csak új választáson lehet eszközölni.

Az a felfogás, hogy a két lemondott rendes tag helyére a póttagok hivandók be, egyáltalán nem állhat meg, mert ez csak a bizottság megalakulása után és működése közben foglalhat helyet, de nem eszközölhető akkor, amikor a bizottság rendes tagjai sorában még a megalakulás és a bizottság összeülése előtt áll be üresedés.

Ez esetben a megürült helyet csakis új választás után lehet betölteni. Ezt rendeli a törvény és ezt tartalmazza a törvényes joggyakorlat, eltekintve attól a pártközi egyezménytől, amelyen a szabadelvű párt illető tagjai erős sérelmet ejtettek.

Szél Kálmán ismeretes programjában különösen hangsúlyozta azt, hogy éberen fog őröködni kormányzata idején arra, hogy a törvény minden ágazatban és mindenki által betartassék. Ebben az is bennfoglaltatik, hogy a pártközi egyezségek betartását Szél Kálmán az öt támogató pártra nézve kötelezőnek tartja.

Ha tehát Szél Kálmán hű akar maradni a programjához és súlyt fektet arra, hogy a párt, a mely őt támogatja, mindaddig, a míg ő e párttal együttműködik, ne szegje meg sem a törvényt, sem a pártközi egyezményeket, akkor csak egyetlen feladata lehet és ez az, hogy a pártja által ejtett sérelem és törvényszegés megkorrigálására alkalmat nyújtson.

Erre egyetlen egy mód van: az, hogy a megürült hely betöltése céljából új választást tüzessen ki, még pedig olyképpen, hogy egyidejűleg az Ugron-pártot hivatalosan hívja fel a jelölés megejtésére, mert itt most az Ugron-párt részére fenntartott két helynek a megürüléséről van szó, arra tehát elsősorban ezen párt által kijelölendő egyének lesznek megválasztandók természetesen abban az esetben, ha ez a párt a fennforgó viszonyok között egyáltalán reflektál még ezen tagsági helyekre.

Az aztán ismét más kérdés, hogy Szél Kálmán az ő pártvezéri tekintélye ellen intézett ezen merénnyel szemben a maga érdekében mit lát szükségesnek és végrehajtandó intézkedésnek.

Mert egy dolog bizonyos és ez az, hogy a nagyobb sérelem e választási csíny által éppen rajta s az ő vezetői tekintélyén esett. Ha ugyanis az a párt, a melynek ő a bevallott vezére, titokban ilyen csínyeket enged meg magának, a melynek ódioma elsősorban a vezérre hárul és őt érinti a legkellemetlenebbül, hát kétségtelenné tette e lépésével azt, hogy a vezér akaratát nem tekintti magára nézve mértékadónak s az első alkalmat felhasználja arra, hogy kivonja magát a vezéri akarat és tekintély szavának súlya alól és a ha goztatott „jóizlés” köpenye alatt megszegjen egy pártközi egyezményt, melyet a vezér kötött meg.

Hogy Szél Kálmán ez esetből magára nézve miféle konzekvenciákat von le, az az ő saját dolga, s mi hiszünk is, hogy a pártvezéri tekintély megvédése szempontjából meg is teszi a megfelelő intézkedéseket.

Nekünk csak ahhoz van közünk, hogy az a pártvezér, a ki ez ügyben az egyik egyezkedő fél, akar-e és tud-e módokat keresni arra, hogy a pártja nevében is kötelezőleg létesített pártközi megegyezést perfectuálja?

Ha Szél Kálmán ugy is mint kormányelnök, ugy is mint pártvezér ugy látja, hogy az ő tekintélyét, valamint a pártközi egyezményt a megejtett választás sértő módon érintette, akkor meg kell találnia a módját is annak, hogy ezt a kettős sérelmet kiegyenlítse, s az így megzavart erkölcsi és politikai egyensúlyt helyre állítsa.

Ezt annál is inkább meg kell tennie, mert abban az állásban, melyet a parlamentben és pártjában elfoglal csak olyan férfi állhat meg, a kinek a pártja oltalmazni tudja a tekintélyét a kultúmadások ellen.

Első sorban tehát a pártélet nagyon is megingott fegyelmét kell visszaállítani és megértetnie a pártjával, hogy a míg vele együtt működnek, addig maradjanak meg a törvényes alapon, vagy ha nem tetszik valamely dolog, mondják el egész nyíltsággal a nézeteiket, de ne bujkáljanak a „jó izlés” hazug álarcza alatt akkor, a mikor a politikai és pártbeszűlet arra kötelezi, hogy a magán izlés hazug jelszavaival ne üssenek rést a pártközi megegyezésben kifejezésre jutott közös megállapodásokon.

Politikai hir.

Az igazságügyi bizottság. Budapestről vett értesítés szerint a képviselőház igazságügyi bizottsága Szilágyi Dezső elnöklésével tartott mai ülésében, melyen az igazságügyi kormányról Plósz miniszter és Vörösmarthy államtitkár voltak jelen, tárgyalás alá vette s érdemleges változtatás nélkül elfogadta az 1899. évi XV. t.-cz. 98 ik §-ának kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatot és arra vonatkozó jelentésének a ház elé terjesztésével Engelmayr József előadót bízta meg.

Hajza Ugron ellen.

Az Ugron Gábor ellen több oldalról is folytatott hajza ügye foglalkoztatja első sorban a parlamenti és a politikai köröket, nem különben a napi sajtót is.

Kivéve azokat a lapokat, a melyek ismeretes okokból e hajzát folytatják, a sajtó többi organuma feltétlenül elítéli e valóságos merénylet számba menő hajzát.

Ezek sorában ma a „H—k” vezető cikkelyben foglalkozik az Ugron ügygyel s egyebek közt ezeket írja:

Arra alig van példa — ugymond — hogy ellenzéki politikus ellen, a kinek csak az ellenőrzés, csak a bírálat a joga, kigyóméreggel, vitriollal, gyanúsítással, rágalommal ugy küzdjenek, a mint most Ugron Gábort a szabadelvű párt egy része, a testvér függetlenségi párt egy árnyalatának a lármásabb töredéke mindenáron meg akarja semmisíteni.

De miért, mi okon? Mi az igazolása ennek az irtó háborúnak, amelynek siker esetén is csak egyetlenegy személyre szorítkozó eredmény lehet — az Ugron Gábor ideig-óráig való leszorítása a közpályáról.

Ezért küzd együtt a szabadelvűpárt egy része a függetlenségi töredékkel.

Mi haszna lehet a közéletnek, ha a titkos parlamenti szavazásban az újságzikkekbe burkolt golyó leteríti Ugront.

Azt Magyarországon senki el nem hiszi, hogy az Ugron Gábor ellen mozgósított egész tömege a tiszta adás-vételi ügyleteknek, e politika függetlenségének önállóságának a zománcán még csak göresövilleg felfedezhető repedést is idézett volna elő. Aki ezt el akarja hinni, annak legelőször magát kell megvesztegetni. Pártüdvél, felekezeti fanatizmussal, irigykedéssel kell magukat telíteni azoknak, akik kövel dobálóznak most amaz üvegfedetű palotákból, amelyek a magyar közvélemény előtt talantulat ismeretese.

Azt hiszszük, az igaz nyomon indulunk el, amikor az Ugron-írást titkos motívumait a felekezeti fanatizmusban keressük meg.

Fájdalom, meg is találjuk a szótörődedet, beomlott társadalommal dicsekvő Magyarországon ezt a fantanizmust. És ez annál nagyobb szégyen, mert a tulsó ol-

dalon senki még csak panaszkodni sem meri, hogy felekezete, hitvallása miatt a legtávolabbról is üldöztetnék.

Az Ugron Gábor tragikuma az, hogy a felekezeti türelmetlenség náluk még mindig hatással dolgozik. És ez tragikuma az országnak is. A külföldön egészen mások a viszonyok. Ott azt az irányzatot, amely most Ugronban keresi meg az üldözhető, leteríthető áldozatot, épp olyan vehemenciával üldözik, sebzik.

Nálunk egészen megfordított a helyzet. És ez szégyene a liberális, a vallás- és lelkiismeret szabadságának az országban, Magyarországon.

Mondjuk: Ugron Gábort mi nem az összeférhetlenségi bizottság előtt védelmezzük. A védelemről ott ő maga is lemondott. Mi csak azt a szörnyű perverzítást tárjuk fel a mely ebben az országban iskolává kezd fajulni. Teszszük óvatossággal, nehogy a belső romlottságot nagyon nyilvánosan mossuk. És végül bátrak vagyunk felállítani az Ugron-kérdés mérlegét.

Kinek használ, ha Ugron Gábort sikerül leteríteni.

Senkinek. Azért Komjáthy Béla meg nem növekszik a nemzet előtt. Sem Eötvös Károly meg nem tisztul. És a szabadelvű párt Ugron ölé elemet sem vezetni keresztül tisztító tűzőn a jó izlés nevében kivívott győzelem. Kinek árt, ha csakugyan sikerül Ugron Gábort leszorítani a politikai mezőről?

Az egész országnak. Mert az a talpfás, zabos és pokroczyáros Ugron mégis annyira független, önelvű volt, hogy sem a szabadelvű párt töredéke, sem a függetlenségi frakció a politikai függetlenségi önállóságnak ezt a mértéket soha el nem érik.

Munkácsy Mihály.

A ravatal.

A Műcsarnok előtt óriási fekete katalak áll. A gulaszerű építményen nyugszik a hatalmas római szarkofág, a melyet klasszikus régi emlékek után három nap alatt gipszből mintáztak Stróbl Alajos és Padusz János szobrászok. A szarkofág fehér színe megkapó ellentétben van a katalak fekete zord külsejével. A szarkofág négy sarkán aranyos edényekben áldozati lángok égnek. Ezek az edények hű másolatai az Attila kincseiként a Nemzeti Muzeumban őrzött híres műkincseknek. A katalak előlészén gyászfátyollal letakarva arany keretben látható Munkácsy Mihálynak domborművének mellképe. A Műcsarnok lépcsőfölgájánál két oldalt triposzokban egy az áldozati láng. A főhomlokzat oszloposarnoka fekete drapériával van bevonva.

A lépcsőcsarnokból a Műcsarnok termébe át alagutszerű, fekete posztóval bevont folyosó vezet a ravatalos terembe. E folyosó hosszán Köpf és Garsich rendőrfelügyelők vezetése alatt diszruhás rendőrök alkotnak diszkordont.

A műcsarnok felkőr alaku szoborterme melyben a ravatal áll, megkapó gyászpompá-

val ékes. Az oszlopokat, valamint a falmezőket köröskörül gyászfátyol borítja. A színek szomorúságát enyhíti a sok dísznövény, nyíló virág, a rengeteg sokaságú koszorúk tarkasága. A lépcsőzeten ravatalon fekszik a tölgyfakoporsó, a melyet az éjszaka nemzeti színű nehéz selyem trikolorba burkoltak. Rajta csupán Munkácsy névű selyem szalagos koszorúja és bokréája. A ravatal lábánál bíbor vánkason fektüsznek Munkácsy érdemjelei. Két oldalt a földön terül el a magyar képviselőház nemzeti szalagos és Budapest fővárosának a város színeiben pompázó óriási koszorúja.

A koporsó körül négy sorban viaszgyertyák égnek, de a terem mélytükös fényét a villamosvilágok szolgáltatják, a melyeknek üvegburkát, mint a teremnek üvegtojótétét lilaszínű selyemmel vonták be.

Első esküdtszéki tárgyalás Besztercén.

— Tudósítók sürgöny levele. —

Beszterce, 1900. május 7.

Magyarország jogász-világát erősen érdeklő és meglepően rémes részletekben gazdag bűnperben hozott verdiktet s ennek következtében ítéletet a besztercei esküdt-szék büntető tanácsa.

A bűnperrrel kapcsolatban levő jogi kérdésnek speciális volta a jogász-közönség, a bűnselekmény tényének borzalmassága és vádlottnak vadállati kegyetlensége a nagy közönség érdeklődését is e bűnperre irányította.

Ma tartott meg a vármegyeház nagy termében előkelő és szép helyekkel tarkított közönség jelenlétében az első esküdt-széki tárgyalás, mely alkalommal háromszoros gyilkossággal, s ezzel halmazatban levő rablással vádolt Svemm Frigyes felett ülték törvénnyel a polgárbírók, kiknek első működését a szokásos ünnepségek vezették be.

A bíróság a közetkezőkép alakult meg: Elnök Kendefi Domokos, a törvényszék elnöke. Szavazó bírák Gámán Károly táblabíró és Keresztos Árpád törvényszéki bíró. Jegyző Mózser Kálmán aljegyző. A vádhatóságot a besztercei kir. ügyészség rokonszenves vezetője, Lázár Árpád gr. képviselte. Védő gyanánt a besztercei ügyvédi kar egyik kitünősége Wagner Albert dr. szerepelt.

Különös jogi érdeket adott a bűnpernek az a körülmény, hogy vádolt ugyanezen bűnselekményért Bukovinában a szucsavai törvényszék elé állították, mely azonban őt felmentette. Svemm büntetése Mátyásleor tavaly a besztercei kir. törvényszék által 15 évi fegyházra ítéltetett el. Svemm a felmentet ítélet után büntetlensége tudatában összeharagolta a Balkán felsziget majdnem minden országát, míg végre Magyarországra, melynek honosa, merészkedett. A csendőrség a körözött vádlottat Petroszenyiban elfogta s a körözött hatóság a besztercei törvényszék fogházába szállította. A törvényszék res non judikatának tekintve a szucsavai ítéletet s így került vádolt illetékes bírósága, a besztercei esküdtszék elé.

A tárgyalás mindvégig Kendefi Domokos elnök vezette, kinek tapintatos vezetése

gel feláll, mert az izmai merevek. Ha valaha elég szerencsétlen lettem volna arra, hogy gyermekem legyen, annak a gyermeknek az enyémén kívül nem lett volna más akarata, — és a pálcájával fenyegetőleg int Tilda felé.

— Ugyan jó, hogy bátyámnak sohasem voltak gyermekei, mert azok olyan szerencsétlenek és olyan szánalomra méltó teremések lettek volna — mondja Tilda tompa hangon és a nélkül, hogy a fejét felemelte volna.

— Azok engemet tettek volna szerencsétlenné, a mi sokkal fontosabb — válaszolja az öreg ur. És most, miután elég időt prédáltam el a dolgaidd felett, azt gondolom, hogy elmegyek. Mari, ne feledd — Scottnéhoz intézve a szavait, hogy ajánlatomat mához egy hétig tartom fel. Ha nem irsz és nem fogadod el addig, te és a gyermekeid soha egy pennyt sem kaptok tőlem, a meddig élek és hízleltem magamnak azzal, hogy még van husz esztendő előttem. Nem jövök el ismét, nekem nem áll érdekében, hogy neked évi jövedelmet adjak; de egy hétig az ajánlatom mellett maradok.

Ha tetszik innét elmenni és magadat a portékáddal és gyermekeiddel együtt Rust házába vinni, ott az ingyen lakás mellett a kétszáz font évi jövedelmeddel elég jó módban élhetsz. Sőt a költőzködésed költségét is fizetem, a mi elég szép tőlem és a pálcájával nyomtatékosan üt a szűnyegre.

— Köszönöm, Fülöp, gondolkozni fogunk felette — mondja Scottné alázatos hangon.

— Jól van, reményem, hogy e tárgyra nézve eszedre térsz és most — jó napot!

— Jó napot, bátyám! — kiáltják a leányok kötelességszerűen és korusan, míg az anyjuk feláll a búcsúzásra kezét nyújtva.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1900. Május 9.

A walesi bárdok.

(A holnapi bemutató alkalmából.)

Többfelől felszólítást intéztek hozzám, hogy a *Walesi bárdok* előadás előtt egy nappal, írjak tárczát Arany János balladájáról. Fejtégessem irodalomtörténeti jelentőségét. Adjak róla esztétikai tanulmányt. Szóval: kommentáljam az előadást.

Később gondolkodtam. Vajjon szükséges-e? Nem. Az előadás felér száz kommentárral. Minek írjak tehát előleges magyarázatot. A kik ismerik a balladát: azoknak nincs szükségük rá. A kik nem ismerik: azokat nem vehetem számba.

Két felvilágosítással azonban mégis tartozom a közönségnek. Az egyik: miért hozzuk színre a balladát? A másik: mikép lehetséges ez?

Az első kérdésre ezt felelem.

Minden nemzet irodalmának vannak drága kincsei. Ilyen drága kincs a Walesi bárdok. Ismeri mindenki a művet; de jelentőségét, értékét kevesen. Ennek öntudatára ébreszténünk az egész nemzetet: kötelesség. S mi alkalmasabb erre, mint egy színházi előadás?

A Walesi bárdok a legkötelesebb ballada. A ballada mintaképe. Miért? Mert va-

lódí tragédia: *Shakspeare-i tragédia* a szó szoros értelmében. Ha elolvassuk ezt a 31 stórfás verset, ép olyan hatást gyakorol reánk, mintha Shakspeare valamelyik király drámáját olvastuk volna el. Lehet, hogy éppen a Walesi bárdok adta Gyulai Pálnak azt az ötletet, hogy Arany Jánost a „ballada Shaksperjének” nevezzék.

A másik kérdéssel adós maradok.

Tudom, mindenki kíváncsi rá: hogyan lehetséges színrehozni Arany balladáját? Nem árulom el, miként oldottam meg ezt a kérdést. Ez a „miként” valósággal igazítja az embereket, úgy vettem észre. Épp ezért nem adok semmi felvilágosítást. Hadd adja meg a feleletet a holnapi előadás. A menyínt a színlap mond előlegetesen, az éppen elég. Ajánlom, olvassa el mindenki figyelmesen előadás előtt.

Igaz. A balladát holnap elő fogják adni a színpadon. Ez tehát azt fogja bizonyítani, hogy a ballada nem egyéb, mint: tragédia. Néhai való *Greguss* Ágost csak nem fog megharagudni, ha megczáfoljuk az ő elméletét. Ha bebizonyítjuk, miszerint az ő elmélete: fából vaskarika.

Mert hiszen bármilyen ékesen és furfangosan írta meg ő a ballada elméletét, annyi bizonyos, hogy a balladára mindent rá lehet fogni, csak azt nem, a mit ő fogott rá ismeretes elméletében: „Tragédia dalban elbeszélve.”

Barabás Ábel.

A Scott család.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” részére fordította: **Amica.**

I.

(Folytatás.)

— Te ugyan szép kisasszony vagy, — jegyzi meg a Squire, a szemüvegét jobban megerősítve az orrán, hogy a lázadóra nézzen. Nagyon jó dolog lett volna, ha a nyelvnedek felét leharapdalt volna — mert az nagyon hosszú és szerfelett éles.

A Tilda szájának a szegletei körül egy kis gúnys kifejezés van, a mint fekete szőr ruhájában, büszkén felemelt fível és mélyen fekvő szürke szemében haragos fény nyílt előtűk áll. Azonban, a nagybátyja megjegyzését nem veszi számba, de okoskodó és kérlelő hangon az anyjához intézi szavait.

— Mamikám, te tudod, hogy mily gyenge vagy, te tudod, hogy még itt, a Devonshire szelidebb éghajlala alatt is, a tél beálltával milyen kínos fájdalmakat szenvedsz. A nagybátyánk ajánlatának az elfogadására neked gondolni sem szabad, hiszen az által megszakitánád a szívedet; az a hely megölne tégedet és édes, mi nem tudjuk — nem tudjuk az anyánkat is elveszíteni!

— De édes gyermekem, te megelégedtél arról, hogy a nagybátyád csak azon feltétel alatt ad évi jövedelmet, ha innét elmegyünk, magyarázza Scottné, vékony fehér kezét a fejéhez szorítva.

— Mamikám, abban az esetben azon jövedelem nélkül fogunk ellenni — mondja Tilda gúnysan. A te egészséged sokkal becsesebb előtűnk — minthogy azt kockáztassuk.

mindenre kiterjeszkedő gondossága és az eljárásnál kapcsolatosan levő számtalan formai kérdés figyelemmel tartása által a besztercei tárgyalást mint a esküdtszéki tárgyalásá avatja.

A hünper merituma előtt az első esküdtszéki tárgyalásnál szkasos ünnepek folytak le. Kendefi Domokos elnök nagyszabásu beszédében üdvözölte a vád és védelem képviselőit, nemkülönben az először funkcionáló esküdt-bírákat, kik ma először ülték törvényt. A polgári bíróság becsét és történetét ismertette a történelem előtti kortól kezdve a legújabb fejlődésig. Az új eljárás — ugymond az elnök — magvát Angliából, mostani formáját a francia forradalomtól nyeri és magán viseli a forradalom egyik legnagyobb eszméjének: a szabadságnak belyegét. Ez a szabadság attribútuma. Politikai tekintetek gátolták 1844 előtt az intézmény életbejuttatását, a szabadságharc után pedig az abszolutizmus gátolta a polgár-bíróság megszűlését. Együtt munkára hívja fel az esküdtszéki igazságszolgáltatás minden elemét.

Gróf Lázár Árpád kir. ügyésznek a vádhatóság részéről és dr. Wagner Albert védőnek az ügyvédi kar és a védelem részéről elhangzott üdvözlő beszédei után az eljárást megelőző ünnepélyes aktus véget ért s a hünper érdemleges tárgyalására tért át a bíróság s elnök az esküdtszéki megalkatásához fogott.

Az esküdtsekhez intézendő szokásos kérdések feltevése s az azokra adott nagyobb részben tagadó feleletek után, miután úgy a vád, mint a védelem visszavetési jogával élt, a régi sablon szerint történt sorsolás után az esküdtszéki következőleg alakult meg.

Rendes esküdtszék: Dengler Károly iparos, Adleff Henrik építész, Craf Gusztáv fodrász, Blumenfeld Izák ügyvéd, dr. Páscu Tivadar orvos, dr. Budakoz Vilmos orvos, Káldobó Ferencz kereszmáros, Simbriger Gottfried iparos, Kichner Frigyes iparos, D'enhof Károly iparos, Jakab János ügyvéd, Csallner Károly nyomdász. Pótesküdték: dr. Sripón Gábor ügyvéd, Manchen István vendéglős.

Az esküdtszék letelén a szabályszerű esküt, elnök vádoltat hallgatta ki.

Elnök: Azzal vádolja Önt a kir, ügyész, hogy Hochstätt Gerzsonnét két kis gyermekével együtt megölte és elől nevezett kirabolta.

Be ismeri-e?

— **Vádolt:** Nem igaz! Ártatlanlannak érzem magam.

— **Elnök:** Megértette-e a vádat? Beszélje el mit tud a dologról?

— **Vádolt:** Megértettem. Az 1894-ik év december 2-án, a gyilkosság napján, mint nagyon sokszor fát vágtam Hochstättnek. A dologról mit sem tudok, csak másnap reggel hallottam.

Elnök: A tanuk azt állítják, hogy a kérdéses napon este 8 órakor tért baba s egy csomagot vitt magával, melyet a lóca alá rejtett. Azt is mondják, hogy az inge véres volt. Igaz-e?

— **Vádolt:** Az ingem azért volt véres, mert az nap egy tüdőt vittem haza s az vérezte össze.

Elnök: Ön a gyilkosság után szomszédjához Popelnikhez ment s neki egy fejszét adott el, mely mint kiderült a Hochstätt Gerson tulajdonát képezte.

— **Vádolt:** Popelniket soha sem láttam. (Derűtség.)

Elnök: Ön a gyilkosság után 3 nappal román frank pénzeket váltott be.

— **Vádolt:** Most mult el 15 éve, hogy nem láttam frankot. (Derűtség.) Engem a zsidók tönkre akarnak tenni. (Derűtség.)

Elnök: Az ön büntetése Malivecz, a mig ön távol volt, bevallotta, hogy ketten ölték.

Ha a Squire látja a mozdulatát, nem veszi azt számba, de az ajtó felé sántikál. Tilda szilárd kézzel húzza vissza az anyját, aki ki akarta azt előtte nyitni és ő maga ment azt teljesíteni. És aztán felemelt fővel megy előtte és az előszoba ajtaját kinyitja.

— Isten vele, nagybátyám! — mondja a leány kemény hangon.

— Szép kisasszony, örömmel fogok neked „Isten veledet” mondani, midőn Lincolnshirbe indulsz — mondja az öreg ur kötekedő hangon, amint a küszöböt átlépi.

— Még nem mentünk el — válaszol Tilda hidegen.

— Még nem — de elfogok menni edesem, mondja a Squire nevetve. Nagyobb boldond, mint a milyen a te anyád, bajos volna találni; de még ő is tudja az írósvajas és száraz kenyér között levő különbséget.

— Azt gondolom, hogy a pálcája, kalapja és a keztyűje a kezében van — igen, rendben van minden. Magamat ajánlom! — és Tilde nagy méltósággal, lassan és mégis határozottan beteszi az ajtót.

Miután azt tette, a modora megváltozik és a tölgyfa ajtó felé a kis öklét rázva, merész arcifintorgatást enged meg magának.

Te utatolans, nyomorult vén ember! — kiáltja izgatottan. Inkább lennék olyan szegény, a milyen Jób volt, minthogy a te aljas természetteddel birjak, habár India kincsei volnaan számonra a háttereden fentartva.

Aztán vissza szalad a szalonba, hol az anyját mély bánatba merülve találja, kit a testvérei hiába próbálnak vizsgálni.

— A községi nagy bátyja elment! — jelenti Tilda diadalmasan, amint ahhoz a székhez rohan, melyen a Squire ült és azt másképpen helyezi.

— Tilda, mit csinálsz? — kérdi a szép Nina álmódzó hangon.

(Folytatása következik.)

meg a szegény áldozatokat. Malivecz 15 évi évi fegyházat kapott, s bűnösségének tudatában megnyugodott.

Vádolt: Ő megérdemli a kötelet is. (Hangos derűtség.)

Hochstätt Gerzson a megölt áldozatok apja, illetőleg férje, kellemlen megjelenésű orosz-longyel zsidó, a ki minden meghatottság nélkül beszéli el a borzalmas eset részleteit. Elmondja, hogy bagyta el családát egy rövidke órára épen. egészségesen s hogy találta vérbe fagyva, holtan nejét s két gyermekét. Visszatetsztést keltett, hogy családja kiirtását minden látható megindulás nélkül beszélte el, mig kárának felszámítását, üzenének tönkremenését siró hangon könnyek között adta elő.

Moces Hers Poperniker tanu szerint a gyilkosságot követő napon vádolt szeretőjével hoztamnt s egy fejszét neki 60 krajt eladott. Felismerte a fejszében Hochstätt Gerzson tulajdonát.

Funer Erzsi tanu szerint, mikor Svemm a gyilkosság éjjelén szeretőjéhez haza tért, egy kis csomagot hozott magával. Ing uja véres volt.

Gajzinger Dávid tanu, osztrák csendőrs vezető a nyomozás eredményét adja elő. Svemmnél véres fohérmeket találtak, mire Svemm azt állította, hogy tyukot és bárányt ölt, a mi azonban valótlannak bizonyult.

Gecht Rifke tanu azt adta elő, hogy vádolt a gyilkosság után 3 nappal nála egy frankot váltott fel.

Vádolt: No beszéljen, nem igaz! Maga csunya asszony. (Derűtség.)

Szenzációt kellett vádolt szeretőjének Dulin Máriának felolvasott vallomása, a melyben határozottan állítja, hogy mikor Svemm hazaérkezett inge véres volt. Tanu felvilágosítást kérő kérdésére mogorván annyit jgizett meg, hogy Hochstättneknl dulakodott.

Nagy mozgást idézett elő a korona tanu Malivecz Mihály 15 évre elítélt fegyezc vallomása, a ki Svemmnak e bünteselekmény elkövetésénél büntetése volt. Szemébe mondja egykori kesnyeres pajtásának a rettenetes vádat, hogy ketten elmentek Hochstádthez, a hol Svem az asszonyt és a két gyermeket fejszével megölte, mire a haldoklókon ő is rugott egyet-kettőt.

Vádolt ravasz mosolylyal, bár egész testében remegve hallgatja elítélt büntetése vallomását s közderűtséget kelte jegyzi meg. Ily aljas egyénekkel nem is érintkezem.

Seind Tessler tanu az általános kérdésekre felelve, négy gyermek anyjának vallja magát, mire szintén tanukép szereplő férje közbevág: Nem igaz, nincs négy, csak kettő van. (Derűtség.) Végre tanu is beismeri, hogy csak két gyermeke van. Svemm egy alkalommal odanyilatkozott előtte, hogy Hochstádtnél különböző pénzeket látott.

A boncz-jegyzőkönyvek felolvasása és szakértő dr. Haimann József előadása után a perbeszédekre került a sor.

Gróf Lázár Árpád kir. ügyész nagyszabású és hatásos vád- és dr. Wagner Albert ügyvéd sikerült védbeszéde után az esküdtszék a feladott 7 kérdésre válaszolni visszavonult s hosszas tanácskozás után hirdette ki az esküdték főnöke: Jakab János a felmentő verdiktet, melynek értelmében a kir. törvényszék Svemmet felmentette.

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!

Pályázat.

A m. kir. posta és távirada-alszkiek és szolgák egyenruházatának szabomunkájára pályázat hirdettetik a következő feltételek mellett.

A ruhával ellátandó összes személyzet 250 egyénből áll, azonban ezen létszám a körülményekhez képest lehet kisebb vagy nagyobb is.

A ruhaszükséglet egyénenként a következő:

I.) minden második évben 1 téli posztónadrág, 1 nyári posztó-zubony, 1 nyári drilnadrág.

II.) minden második évben 1 téli posztó-felöltő, 1 téli posztó-zubony.

III.) minden három évben 1 téli-posztóköpeny, 1 téli mellény.

IV.) minden öt évben 1 disz-kabát és 2 darab nyári szövet nadrág.

Továbbá szükséges még minden évben átlag 13 darab darócököpeny és 25 darab munkaskabát.

A szerződés 1900 július 31 től 1906 augusztus 1-ig terjedő hat év-tartalmára fog köttetni.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott, magyar nyelven szerkesztett és a pénztári nyugtával felszerelt lepecsételt és a borítékra „Ajánlat” szóval megjelölt pályázatok folyó év május hó 28. napjának déli 12 órájáig a kolozsvári posta és táviradaigazgatóság segédhivatalához nyújtandók be.

Bővebb felvilágosítást nyerhetni az itteni postahivatalnál.

Egyleti élet.

Körművesek gyűlése. A kolozsvári körművesek szakszervelete népes gyűlést tartott vasárnap d. e. a torna víróda nagytérben. A gyűlésen 400-an vettek részt. A gyűlést Stokkel József vezette. Az elnöki megnyitót után Vigh Péter terjesztette elő a gondosan kidolgozott titkári jelentést, mely az egylet kulturális, műszaki és hazafias működésére kiterjedt. Több ízben rendeztek fillér estélyeket, a hol szavallat, ének és felolvasás volt. Ezeket szorgalmasan látogatták. Március 15-en nemzeti ünnepélyt tartottak, a honvéd egylet javára. Az estélyek sikereért nagy köszönettel tartoznak *Németh Sándor* lelkesnek, a ki ügybuzgalommal

tudással és teljes odaadással működött a műsor össze állításán, kidolgozásán s az erkölcsi siker érdekében. Az ügybuzgó és lelkes lelki pástornak ezért e kulturális téren kifejtett működéséért jegyzőkönyvileg szavaznak hálát és köszönetet. A választások rendjén úgy az elnökök valamint a többi tiszviselőket ismét megválasztották és sikerben dúdolt eddigi működésükért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. Ezel a gyűlés az elnök elítésével, véget ért.

A Dávid Ferencz egylet ifjúsági körének választmánya f. hó 10-én d. u. fel 6 órakor az unitárius fő-kola 35. sz. termében ülést tart, melyre a választmány tagjait tisztelettel meghívjuk.

Kolozsvárt, 1900. május 9.

Tóth Ernő, **Gálffy Zsigmond,**
elnök, titkár.

A *kolozsmegyei* tankerületi tanítótestület Mocsi vidéki főiskola f. év és hó 27-én vasárnap rendes tavaszi köri gyűlésevel kapcsolatosan iskola, istentiszteleti helyiség és harang felszentelési ünnepélyt tart.

SZÍNHÁZ.

Napoleon öcsém.

Bohózat 3 felvonásban. Írták: Guthy Soma és Rákosi Viktor.

Tegnap este a színházi közönség egy vidám ötletes magyar bohózatot mulatott, a mely daczára, hogy magyar írók csinálták, francia bohózatnak is beillenek és daczára, hogy az újabbban sokat depimált kolozsvári színpadon adták, az előadás mégis művészi magaslalon állott.

A magyar bohózat a hátra lévő szezonnak bizonyára egyik legkedveltebb darabjai közé fog tartozni, melynek jó ízű humorán, invenciózus helyzetén és eredeti alakjain még sokszor mulat a közönség, mely tegnap este is gyakori zajos tapsokkal fejezte ki megelégedését a darab és előadás iránt.

Az első felvonás Tállyai Kálmán ügyvéd lakásán történik, hol a cselédség, köztük Maczák a mindenes (kit „Gyilkos bácsi”-nak hívnak, mert Tállyai egyszer az ő védelmével alapította meg ügyvédi irodájának hírnevét s ezért hálából házához is vette) arról tanácskoznak, hogy felmondanak, mert egy elítült nyakék lopásával gyanúsítják őket. A nyakéket pedig Tállyai ur ajándékozta titkos kedvesének, Fülöp színházi sugó feleségének, a ki Tállyait, Fanyait Napoleon név alatt ösmeri. Napoleon pedig nem más, mint Tállyai le nem vizsgálott, de lágy szívű ügyvéd bojtárja, a kinek Tállyai elbeszéli, hogy nagy bajban van, mert a sugó feleségénél kapta, — erre ő hirtelen az ágy alá bujt, a hol azonban meghallotta, a mint a sugó-férj egy hering adomány mulattatta a feleségét, mire kitört belőle a nevetés s így rajta vesztett, de a becsapott férj nem ismerte fel a sötétben s így Napoleon öcsém magára vállalta a csabító szerepét.

E közben fellép Tállyainé, a kit Baróth Ödön mérnök szerelmével állít. Tállyainé nem enged, noha a mérnök lakásába tolatkodik a legnagyobb merészséggel és még akkor sem tágit, midőn Tállyai minden perczben megérkezhetik. Az erőnyes Tállyainé, hogy a férje gyanuját elhárítsa Baráthot egy függöny mögé rejt, erre megérkezik a férj aki elől a hering anekdotával, a mi az elbujt mérnököt is kacagásra ingerli. A férj dühösen förmed Baróthra, de az asszonynak hirtelen az az ötlete támad, hogy Baráthot detektívnek adja ki, ki az elveszett nyakék miatt jött a házhoz, s azért rejtőzött el, hogy a cselédeket, gyanudtanul hallgathassa ki.

Tállyai hiszi, hogy detektívvá van dolga, s hogy több zavar, vagy esetleges botrány ne legyen a dologból, maga beszéli el Baróthnak, hogy az ékszozt ő ajándékozta a sugó feleségének, a kivel találkaí vannak a „Vig szalmaözevgy”-hez címzett fogadóban. Baróth kap az alkalmon s Tállyainét rábírja, hogy menjen vele a „Vig szalmaözevgy”-hez, a hol meggyőződhetik férje hűtlenségéről.

A második felvonás aztán ebben a fogadóban játszák, a hol Tállyai csakugyan találkan a sugó feleségével Flórával, a hol megjelenik a sugó is szívében feltékenységgel, sok citatummal és a próbák iránti kötelességtudással. Baráth Tállyainával, Napoleon öcsém érzékeny szívével és gondosságával.

Ebben a felvonásban kulminál legjobban a bohózat komikuma. A pompás helyzetek gyorsan váltják egymást s állandóan harsogó kacagás tölti be a nézőtér.

A sugó csakugyan látja hűtlen feleségét az áttetsző függönyön, a mint Tállyaival csokolózik és elrohan fényképező masinájá után, hogy megörökítse a házasságtörés jelenetét, de e közben Napoleon furfangja és Baráthnak az a törekvése (a mi nem sikerül), hogy Tállyait leleplezze, éppen Tállyainét és Baráthot keríti abba a szobába, melynek áitszók függönyén a sugó lefényképezi őket.

Ez es adja meg a harmadik felvonás az a mulatságos jelenetek egész sorozatát, midőn a sugó felkeresi a megcsalt férjvársát, a „kollepará”-t és átadja neki azt a képet, a mely Baráthot és Tállyainét örökíti meg.

Tállyai haragra lobbán, de Napoleon öcsém, a ki eddig is elég jól intézte a dolgokat, megjelenik és kéri az ügyvédet, hogy ne fesszege se a dologt, majd elmondja ő, mi történt. A megjelent Baráthot pedig „gyilkos bácsi” intervenálásával kidobják a cselédek s a darab a közönség zajos tapsai között véget ér.

Ez a gerince *Guthy Soma* és *Rákosi Viktor* pompás bohózatának, melyet a társ-szerzők gazdag humora fűszerez mindvégig

s vidám epizód jelenetek tarthtnak mindenütt.

Eredeti tipikus alakok a darabban Napoleon öcsém, Fülöp a sugó és Maczák, a „gyilkos” bácsi, a ki alapjában jó ember, de hizeleg neki, hogy ő a „rettegetti” gyilkos, a miecek illusztrálására állandóan egy nagy kést rejtget magánál, de soha senkit se bánt, sőt gondosan dajkálja a Tállyaiék gyerekeit.

A darab kitűnő előadásban került színre. Tállyai szerepében *Bónis* Lajosnak szép sikere volt, de a dícsőséggel oroszlán részen *Leövey* (Napoleon) és *Desséri* (Fülöp) osztottak, a kik sok humorral, találó maszkkal és temperamentumos játékkal tartották állandó derűtségben a közönséget.

Krasznav a „gyilkos bácsi” szerepét játszta tetszés mellett. *Horváth* Paula (Flóra) pedig közvetlenségével, természetes játékával aratott művészi sikert ma is.

H. *Novák* Irén (Tállyainé), *Janovics* (Baráth), *Barthos* Gyula (Bisotka) gondos játékkal járultak az est sikeréhez. A kisebb szerepeket *Heltai*, *Hegedűs* Szerafin, *Biró* Anna, *Lantos* és *Aghyné* töltötték be kifogástalanul.

A darab és előadás egyaránt nagyobb közönséget érdemelt volna, mint az estélt. De a ki jól akar mulatni, az bizonyára nem mulasztja el, hogy a bohózatot, melyben Guthy és a vidám, népszerű Szípusul humora csillog, meg ne nézze. (s)

A kis szökevény bemutató első előadása lesz pénteken. Az operette a budapesti Népszínházban került először színre rendkívüli sikerrel, a hol bolondos meséjével, groteszk figuráival és excentrikus zenéjével számtalan előadást ért. A darab egészen modern angol módra van megírva, a melyben az énekszámokat egy a magánszereplők, mint a kar megfelelő mozdulatokkal és tánczczal kísérik. Az operette nagyobb szerepeit *Bilkei* Irén, H. *Novák* Irén, *Komlósi* Emma, *Kassai*, *Leövey*, *Mányai* és *Miklósi* játszzák, kik mindannyian hálás feladathoz jutottak. Az előadást szombatn és vasárnap megismétlik. Előjegyzéseket elfogad a színház nappali pénztára.

„Itthon”. Az „Itthon” színházi előadása már teljesen elő van készítve; a főpróbát az előadásn színpadon kerülő darabokból holnap délelőtt tartják meg.

A *walesi bárdok* előadására a zenekart 8 taggal bővítették meg, hogy a zenei effektusokat annál nagyobb hatással lehessen érvényre juttatni.

A hangversenyen *Nagy* Mariska zongoraművésznl *Grieg* *A-moll* concertjét a szokástól eltérően nem zenekar kíséri, hanem *Stephanides* karmester, ki tudvalevőleg kiváló zongoraművész.

A koncert budapesti vendége *Schultz* Erna ma este érkezik Kolozsvárra; ő tudvalevőleg két számot is fog játszani a hangversenyen.

A hangverseny két énekszámát, *Goldmark* *Sába királynőjé*-nek csodaszép nagy áriáját és a *Kuruczalokat* nagy hatással énekl *Szekely* Irén, színházunk kedvelt primadonnája.

Az *ördög mátkája* első felvonását azért választotta az „Itthon”, mert ebben több tagnak van alkalma új szerepet játszani. Így *Gazdy* Arankának, ki Anna szerepét játszta, *Komlósi* Emának, ki Bariczát fogja játszani és *Desséri* Gyulának, kinek híres szolga *Hires Firtos Están*. A czimszerepet most is *Szekely* Irén játszta.

Az „Itthon” előadására jegyek még ma előjegyezhetők, holnap reggel kilenczkor már megkezdik a jegyek kiváltását.

Az „Itthon” színházi előadásának rendezője kéri a közönséget, szíveskedjék 7 óra előtt megjelenni, nehogy a *Walesi bárdok* zenéi nyitányát járás-kelés zavarja. Az előadást ugyanis pontban 7 órakor kezdik.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, május 9.

— **Az Emke igazgató választmánya** folyó hó 12-én (szombatn) d. u. 3 órakor a városházán rendes havi ülést tartja, mely ülésre az alapító és választott választmányi tagok tisztelettel meghívotnak. Kolozsvárt, 1900. május hó 9 én Gróf *Béldi* Ákos elnök, *Sándor* József t. alelnök fötitkár.

— **Gróf Majláth Gusztáv Károly** erdélyi r. kath. megyés püspök tegnap délután elnököl az igazgató tanács rendes havi ülésén, majd a szent Erzsébet aggháznál folyó építkezéseket tekintette meg, este hat órakor pedig részt vett a Szent Antal gyermekmenház javára rendezett felolvasáson. A püspök ma reggel a hat órai gyorsvonattal elutazott székelylőre: Gyulafehérvárra.

— **Új elnöki titkár.** A kolozsvári kir. ítélőtáblánál dr. *Papp* István előléptetése következtében megüresedett elnöki tit-

kári állásra az igazságügyminiszter *Posoni* Antal törvényszéki bíró nevezte ki. Posoni alig másfél éve működik a kolozsvári törvényszéknél a hová Tordáról helyezték át — s ez idő alatt is minden körben nagy rokonszenvet ébresztett maga iránt. A kir. tábla benne igen tehetséges és buzgó tagot nyer.

— **A magyar szabadságharc és a párisi kiállítás.** Az ötven év előtt lefolyt daliás idők előkelő katonái szívökben keserűséggel eltelve panaszkodtak a kolozsvári orsz. történelmi ereklje muzeum igazgatósága előtt, hogy *semmi, épen semmi* elnöktárgy nincs a párisi kiállítás magyar osztályában, a mi a magyar nemzet önvédelmi harczára emlékeztetne. Sem a 48-as honvédek, sem a huszárak erekljeiből még egy vörös sapka, vagy egy pityke gomb sem emlékeztet a nagy időkre. Az ereklje muzeum azonnal ártírt a párisi kiállítás magyar kormánybiztosához *Lukács* Béla v. b. t. tanácsoshoz. Előterjesztésében egyrésztől elismeréssel és köszönnel emelte ki azt, hogy e kiállításn Magyarországot nem nyelte el Ausztria, hanem mint ezer éves állam szerepel, a mit a kormánybiztosnak köszön a nemzet s a muzeum. Másrésztől arra kéri a kormánybiztos, hogy a mennyiben még lehetséges, a nagy idők egy-két emlékének is juttasson helyet a párisi kiállítás magyar osztályában és e tekintetben kívánságához képest a muzeum örömmel nyújt támogatást. A magyar önvédelmi harcz emlékei már a történelemé. 50 éves mult földi azokat. Semmi okunk sincs arra, hogy a világ előtt rejtgezzük. Hisszük, hogy *Lukács* Béla, ki a legnagyobb pietással viseltetik a nagy idők emlékei iránt, mert ő is csodálatosképen menekült meg a zalathnai vérfürdőből, az öreg katonák e szép kérését teljesíteni fogja.

— **Majláth püspök és a negyvennyolczas honvédek.** Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök tegnap délután meglátogatta a kolozsvári Erzsébet agghemházát *Bíró* Béla apátplébános, dr. *Farkas* Lajos főgondnok kíséretében. Az erd. r. k. egyház főpásztorát dr. *Szombathelyi* József ispán vezette az egyes osztályokban. A püspököt kellemesen lepte meg az Erzsébet aggházban uralkodó rend és tisztaság. Különösen hosszasan időzött a püspök az aggházban levő öreg honvédek czelláiban. Ezeket egyenkint kikérdezte, hogy mely zászlóaljban szolgált s mely csatákban vett részt. Külön-külön megdicsérte őket, hogy a hazáért és a nemzetért életüket kockáztatták, azután megáldotta az öreg hadfiakat. A püspök közelebből az Augusteum épület mellett levő városi szegényekházát is megsejmelé, a hol a nagy időknek számos katonája éli agg napjait.

— **Örömenyben vett Szamos.** Kolozsvárt a rendőrök mostanában őrizetbe vették a Kis-Szamos malomárkát. Oka ez őrizetnek az, hogy állítólag ide dobtak be a pénzhamisítók egyes géprészeket, a melyek kikutatását foganatba fogják venni. Addig is, most a Kis-Szamos medrében a fűrdést, a mire az idő most amegy sem alkalmas, megakadályozzák s megfelelő távolságra rendőrök vannak felállítva.

— **A Kis-Szamos vizét elveszik.** Kolozsvár város polgármestere lapunk után értesíti a közönséget, hogy a Kis-Szamos vizét a zsemlesek malmától kezdődőleg pénteken reggel 6 órától 9 óráig elveszik. A malom és vízjog tulajdonosokat, valamint a bérloket ez uton tájékoztatja a polgármester.

— **Boros György utja.** Boros György tanártól, ki Amerikában élő unitárius testvérek látogatására indult, a következő sorokat vettük Kölnből:

Köln, 1900. május 5.
Pénteken indultam Budapestre a 2 óra 22 perczkor London felé induló gyors vonattal. Kelenföldön egy hatalmas zápor utó szárnya és rombolása fogadta a vonatot. Egész Bio Torhagyig teljesen el volt ázva a talaj. A töltés is néhol elmosva.

A vonat a nyílt pályán megállt, 5 perczet késétt.

A szembe jövő jó hírsiek ezt az 5 perczet nem várták meg, elindultak.

Szembe találtak 15 londoni utas, a kik 24 órát vesztegettek, mert ilyen vonat egy nap csak egy megy.

Vasárnap egész nap a németek birodolmán robogtunk keresztül. A vonat befutott Kölnig 700 kilométert.

Francfurtól idáig a híres D. ezug röpitett, ugy mint a veszedelem. Szokatott a tengeri betegséghez szükséges hánykodáshoz.

A németek ünneplik *Felséges Urunkat*

— **Adakozás az Erzsébet utra.** Az Erzsébet királyné emléktáblájának a következők voltak az adakozói: A Kuzsók Istváné és Kóváry Dalma ivén: Vikol Antal 2 kor., Papp Gábor 1 kor., Ifj. Gergely János 1 kor., Bréver János 2 kor., Szilágyi 80 fill., Tirlán Miklós 20 fill., Kövy 40 fill., Farkas Samu 1 kor., Székely Erzsike 20 fill., Bukovszky Róza 1 kor., Mártonyos Péter 40 fill., Váry Károly 1 kor., Bejesi 50 fill., Körösy Gergely 20 fill., Dávid Ábrahám 20 fill., Eckstein Háni 20 fill., Bachnsz Mór 20 fill., Ölbaum 10 fill., Salamon József 40 fill., Pál Leopold 20 fill., Gronner 40 fill., Lebóvits Mártonné 20 fill., Fried Ábrahám 20 fill., Rapoport Eszék E. 20 fill., Wad Menyhárt 1 kor., Weiss I. 50 fill., N. N. 10 fillért. Fentiek összes gyűjtése 104 korona. A szíves adakozóknak köszönetet mond Bolóny József elnök, dr. Pataky Jenőné pénztárnok.

— **Viharágnyak Kolozsvárt.** Nagy Gábor bíró és egyetemi tag elöljárásztársára az Erdélyi Gazdasági egyet. választmánya elhatározta, hogy a földmívelésügyi miniszterhez előterjesztést tesz az iránt miképp Kolozsvárra próba képen, viharágnyakat küldessen. Indokolja ez előterjesztést az a körülmény, hogy Kolozsvár földrajzi fekvésénél fogva úgy ki van téve a viharos időjárásnak, hogy évente sokszor kétszer-háromszor is meglátogatja egy-egy jégeső a határt s igen sokszor vagy elveri, vagy megdöcölja a termést. A viharágnyak kipróbálására a meteorológiai viszonyok itt a legkedvezőbbek.

— **Nem inkompábilis.** Az országgyűlés összehívhatatlansági bizottsága most ítélik Ugron Gábor ügyei felett. A Bánffyista lapok már tegnap egész határozottsággal megírták, hogy a bizottság az összehívhatatlansági kétségtelenül megfogja állapítani. E sorok írásakor még a táviró nem hozta meg a hírt a bizottság döntéséről, de előttünk fekszik az A—ny egyik közelebbi száma, melyet lapunk egyik barátja küldött be szerkesztőségünknek s abban piros ceruzával megjelölve a következő sorokra hívta fel figyelmünket:

Közöljük azon szabadalvú képviselők díszes névsorát, a kik kiváló „közgazdasági tevékenységet” fejtenek ki:

Gajgáry Ödön: Pesti magyar kereskedelmi bank ig. tagja; Magyar hév. rt. ig. tagja; Magyar építő rt. ig. elnöke; Athenaeum irodalmi- és nyomda rt. felügy. biz. tagja; Elnö magyar gyapjúmosó és bizományi részvénytársaság felügy. biz. tagja; Első magyar papírpap. rt. ig. elnöke; Magyar általános közszénbánya rt. ig. tagja; Magyar automata gyár és kölcsönző rt. ig. elnöke; Balaton-Szent-György-Somogy-Szobbi hév. rt. ig. tagja; Csetnekvölgyi hév. rt. ig. tagja; Fehér és Tolna megyei hév. rt. ig. tagja; Kerecs-Tiszafüredi hév. rt. ig. tagja; Kecskeméti Tiszai hév. rt. ig. tagja; Nagy-Bélicz-Privigyi hév. rt. alelnöke; Pápa-Csorna hév. rt. ig. tagja; Szatmár-Fehérgyarmati hév. rt. ig. tagja. — 17.

Gajgáry Géza: Budapesti önszegélyző takarékpénztár központi szövetkezet felügy. biz. elnöke; váci hengeremalom r.-t. ig. tagja; esztrák Phönix biztosítói társaság magyarországi meghatalmazottja; „Jégiróda” vegyes szakkibizottságának elnöke; „Fangó, r. t. felügyelő bizottsági elnöke; a Reli-féle módster szerint petroleum-furó r.-t. felügy. biz. elnöke; Csalládhi építő és telekért értékesítő r.-t. felügy. biz. elnöke; Budapest Fővárosi takarékpénztár ig. tagja; váci ipar- és kereskedelmi hitelintézet ig. tagja; váci első magyar költő és szövő gyár felügyelő bizottsági tagja (ez a gyár állandó szerződési viszonyban áll az állammal); Temesvár-buzási hév. r. t. ig. tagja. — 11.

— **A villamos erő behozatala Kolozsvárra.** Tervezte volt, hogy e hó 10-én közgyűlés tartassék, a melyen a villamos erő behozatára vonatkozó szerződés tervezetét tárgyalják a közgyűlés tagjai. Most a villamos erő behozatalára vállalkozók beadványt intéztek a városhoz. Ebben a beadványban arra kéri a várost, hogy a rendkívüli közgyűlést a szerződés tárgyalására még ne tültsék ki, mert azt a szerződést, melyet a szakosztályi határozatok alapján szövegeztek, ők eléggé nem ismerik. Ők t. i. az új szerződés több pontját, magukra nérvé sérelmesnek tartják. És miután csaknem az ő hozzájárulásukkal keletkeztek, a pontozatokat előzetesen meg akarják vitatni. Különösen a világításra vonatkozó pontozat ellen van észrevételük, mert ők kizárólag motorikus erő behozatalára kívánnak ezuttal vállalkozni. A hidegzámosi munkálatokat különben most erőteljesebben, nagyobb munkával végzik.

— **Felolvasási estély.** A Szent-Anna gyermekmenház javára rendezett felolvasási sorozatban tegnap este hat órakor volt az idei utolsó felolvasási estély, mely iránt a közönség soraitban szokatlanul nagy érdeklődés nyilvánult. Jelen volt az estélyen többek között gróf Majláth Gusztáv Károlypüspök, gróf Kornis Victor igazg. tanácsi alelnök, Bíró Béla apátlébanos, Pál István apátanonok, dr. Erdélyi Károly főgymnásiumi igazgató, Pap Farkas kir. táblai bíró, Pollák Lajos máv. felügyelő, Riethy Károly, Janni László, Novotin Endre, dr. Lóky Béla, Szukop János főgymnásiumi tanárak stb. Az estély az „Angyal üdvözlése” című előképpel vette kezdetét — melyben Mariát Ötvös Lajosné urasszony és az „Angyal” László Ella k. a. személyesítették. Az előkép bemutatása alatt a Mária énekek énekelte az „Üdvözlégy Mária” cz. dalt, melyben a magánrészt Hajdu Istvánné urnó adta elő nagy hatással és zajos tapsok közt. Ezután Pollák Karolin k. a. tanítónőképző-intézet növendék szavalt a Komócsy József „Egy

ifjú leány imája” cz. költeményét nagy tetszés mellett. Értelmes és szép szavallatért zajosan megtapsolták. András Jónó joghallgató Rudnyánszkyknak „Örökké való szűz Mariához” cz. költeményét szavalt a el szintén nagy tetszést kelte szép előadásával. Utána dr. Balázs Endre igazgató-tanácsi jegyző tartott felolvasást a Mária kultuszról. A közönség nagy érdeklődéssel hallgatta az érdekes és tanulságos fejtegetéseket s a felolvasás végén lelkesen megtapsolta a jeles felolvasót. Ezt követően a Mária énekek adott elő egy gyönyörű részletet Meyerbeer „Dinorah” cz. dalművéből, melyben a magán szólamot Wlassák Vilma kisasszony, színházunk kitűnő primadonnája énekelte a töle megszokott művészetével s a közönség viharos tapsai között. Pollák Lajosné urnó számolt be ezután a gyermekmenház eddigi működéséről, melyet nagy érdeklődéssel hallgatott a közönség. Gál László joghallgató szavalt el ezután a Tompának „Cserevena Honra” cz. költeményét általános és zajos hatással. A közönség lelkesen megtapsolta. Igen szépen sikerült Simonffy Margit k. a. szavallata. Fialat korához képest szokatlan értelmességgel adta elő Incezdinek „Szentek az erdőben” cz. versét. A közönség zajosan megéljenezte. A pompásan sikerült felolvasási estélyt „Az ég bilioma” című karddallal fejezte be a Mária énekek, a magán részeket Csipkés Marika és Demjén Anna kisasszonyok énekeltek általános tetszés mellett. Ez alatt „Mária menybe menetele” című előképet mutatták be. — A pompás kép szemlése nagy gyönyörűséget okozott a közönségnek. Nem hagyhatjuk megemlést nélkül, hogy az előképek rendezésének munkáját Tompa Kálmán ur, színházunk kitűnő művésze végezte teljes odaadással és sikerrel s hogy a Mária-énekek és a Kolozsvári Dalkör tagjai s karnagyuk, Oberti János teljes mértékben rászolgáltak oadaó buzgalmaikkal a közönség elismerő nyilatkozataira. Az estély végén gróf Majláth Gusztáv püspök maga is a legtöbb közreműködőnek külön is kifejezte elismerését és köszönetét s a pápa által megszentelt Mária-emlékérmeket osztott szét. Az estély, mely e sorozatban utolsó volt, a perselyes gyűjtéssel 126 koronát jövedelmezett a jótékony czélra.

— **Gergely napja.** Boér Gergelyt, a tanító képezde népszerű zenetanárát mai névnapja alkalmából tanártársai és jó barátai nagy számmal keresték fel lakásán és meleg rokonszenvvel üdvözölték. Az üdvözlők sorához mi is szíves örömmel csatlakozunk.

— **Amerikai hölgyek Kolozsvárt.** Érdekes vendégei voltak Kolozsvárnak a tengertről. Mister Chester Ferencz amerikai konzul kíséretében a tegnap este Bukurest felől érkező vonattal megérkezett miss Jennin Schwall Koloradó állam Denver városából. A másik vendég Miss Celia Salisbury ugyanonnan. Ez utóbbi sógornője a múlt évben Erdélyben járt Warner bostoni lelkesnek, ki a tengerentuli unitáriusok képviselőitében járt itt. E két vendég meglátogatta Egyiptomot és a szentföldet. A Közép tengeren jöttek Európába. Itt ma délig időztek, innen mennek Budapestre és tovább utaznak. E hölgy vendégek ma reggel Kovács János tanárt keresték fel. Társaságában megnézték az unitárius templomot, iskolát. Az óvári és fővári templomokat. Innen Ferencz József püspököt látogatták meg s Kovács Irén k. a. kalauzálása mellett a sétátért is megtekintették. Délben kimentek a pálya házhoz, ahol Ferencz József püspök és leánya vissza adta a látogatást, a hölgyturistáknak, kik elragadtatással beszéltek Kolozsvárról, honnan szép emlékek távoztak.

— **Kolozsvármegeye.** köziz. bizottsága havi ülését gróf. Bély Ákos főispán elnöke alatt ma délelőtti tartotta meg. Jelen voltak Bárány Ernő, gróf. Bély Ákos, Barcsay Domokos, Gyárfás Benedek, P. Horváth Kálmán, Gaal Elek, Matskási Pál, Szabó József.

— **Hamis méz Kolozsvárt.** Kigondolná, ki mondaná, hogy az emberek huncutsága még arra is képes, hogy a mézet meghamisítsa? A szorgalmas méhecskék tisztaság és egészséges produktumát kapzsi emberek gyárilag kezdik előállítani, vesznek hozzá sirupot, glicerin, vagy vaselint, hárs, ákác vagy orgona illatot terjesztő olajat, hozzá adnak még különböző segédanyagot s összezsépszik a „zamatos mézet.” Kolozsvárt egyik kereskedő nagyon olcsón árulta e produktumot, egy szakember vegyelemzés alá vette s kislült, hogy bizony nem apró méhecskék gyűjtötték ezt a micodát, hanem gyárilag pancsolták össze. A min a gyáros megtudta, hogy turpissága kislült, rögtön visszaküldte saját költségén egész készletét. Ezzel azonban nem kellene megelégedni, hanem a földm. miniszter figyelmét fel kellene hívti, hogy az olyan két lábú szárnyatlan vad méheket, a kik ilyen pancsolásokat művelnek, vegye a törvény erejénél fogva üldözöbe. Megjegyezzük különben, hogy egész Európában a legkeresettebb az erdélyi méz, kitűnő zamattal fogva. Mégis azt látjuk, hogy a virágos fákkal, cserjékkel ékeskedő legszebb vidékek híjjával vannak a méhészetnek. Minden ilyen községben vagy a tisztelőt urnál, vagy a tanítónál kellene legyen egy-egy méhésztetlep, mely jövedelmességét szempontból is nagyon kifizetné magát. A földm. miniszter, a méhésztet felállítására okátér ingyen kaptárokat kellene, hogy kiosztogasson egyes községeken, s a méhésztetel kérdések és feleletek alakjában kellene, hogy népszerű modorban megírassa. A kaptárokat olcsón való előállítására alkalmas helyek az állami fogházak és börtönök.

— **A szomszédok.** Tul a Lájthán az osztrákok kedélyesen mulatnak parlamentjükben. Tegnap például, midőn megkezdtek a harmadik névszerinti szavazást, a II. karzatban nagy láma keletkezett s ezeket a kiáltásokat lehetett hallani: — Mi van az 59. és 60. sz. okkal? — Ifjú-cseh gazembered, menjetek haza! — Dolgozzatok. Ne ámsátok a népet.

— A nép kenyeret akar. Népárló! Népárló! —

Erre hangos fűty halatszott. Egy ember lekiált a csehekre:

— Kutya cseh tolvajok, naponként 10 forintot lopok.

Mindez néhány másodpercet vesz igénybe. Elnök elrendelte a II. számú karzat kiürítését. Erre ismét nagy láma keletkezett. Ez folytatódott lent az ülésteremben. A keresztyén szociálisták s különösen Bielohavek mindenféle szidalmakkal illették a cseheket.

Gregorig főleg Stransky ifjú-cseh képviselőt apostrofálja e nem éppen parlamentáris formában:

— Azt a zsidót fel kellene akasztani. A karzat kiürítése csak nagynevezten folyt, több ellen karhatalmat kellett alkalmazni.

Wolf a csehek felé: Ti fizetett komédiások vagytok! Prágában Lobkovitz nem tűrtette ki a karzatokat, pedig ott is komédiát játszottak a ti bércezeitek.

— **Elveszett** egy karperec a parkban vagy aza körül levő utakon. Becsületes megtaláló hozza fel e lap szerkesztőségébe.

— **A háboru.** Roberts előnyomulása most gyors menetet vett. A burok pedig előbb erős pozíciókba helyezkednek és valószínűleg erős ellenállást fognak kifejteni.

Brandfortot ellentállás nélkül foglalták el. Itt is, mint Bloemfonteinben a lakosság örömrivalgással siett a bevonuló angol sereg elé. Mikor a burok Brandfort körül visszavonultak, egy kis csata keletkezett, mely alkalommal Hutton oly meglepő gyorsasággal igyekezett a burokat körülkeríteni, hogy az idegen nagykövete, kik a burok jobb szárnyán állottak, csak az utolsó pillanatban vették észre az angolokat és alig kerültek ki az elfogatást.

Steyn elnök még mindig Kroons-tadiban van. Egy pretoriai távirat szerint az oranjei bur hadsereg helyzetét rendkívül válságosnak mondja. Félnék, hogy Botha tábornok seregét körülzárják, a ki mindenestre Kronje sorsára jut, ha a visszavonulást Kroons-tadt felé nem sietteti eléggé.

— **Színházézés.** Antwerpenből táviratozzák, hogy az ottani Théâtre de Cirque hétfőn éjszaka porrá égett. Éppen az Utazás a föld körül 80 nap alatt című látványosságot adták, a mikor a tűz kiütött. Két óra alatt a lángok elpusztították Antwerpennek ezt a leggyönyörűbb színházát. Elégtek a diszletek, a szertár, a jelmezszerktárak, a könyvtár, az iroda és a pénztár, amelyben 70.000 frank készpénz volt bankókban. Eddigelő úgy tudják, hogy emberéletben nem esett kár. A színházzal szomszédos házak lakói közt borzalmas pánik támadt. Sok asztalos leugrott az emeleti ablakokból s súlyos sebeket szenvedett. A kár több millió frank.

— **Élethalálharc.** Orsováról írják, hogy a lefolyt héten a magyar határon őrszolgálatot teljesített pénzügyőrök és őt szerb csempész között valóságos élethalálharc folyt le. Egyik csempész agyonlővelet, kettő halálosan megsebesült, a többi pedig megszökött. Néhány levágott kővér dísznót akartak a szerbiai Magyarországra csónakon átcsempészni, mívegből a Duna szerbiai partjáról egyenesen a Czerna folyó torkolatán tartottak a csónakjukkal. Ezt a pénzügyőrség egyik őrszeme észrevette s figyelemmel kísérte a csempészek minden mozdulatát, akik a Czerna torkolatába érve, ott a fűzesben csónakjukkal együtt elrejtőzködtek. A pénzügyőr értesítette erről társait s ezek a csempészek elfogására s a csempészett áru elkobzására megjelenven, a leghevesebb ellentállásra találtak. Szárazon és vizen folyt a harc, míg végre a pénzügyőrök látva, hogy a csempészek már fegyverrel is támadnak rájuk, önvédelemre színtén puskákat fogtak s három csempészt lelőttek. Az egyik azonnal meghalt, kettőt súlyosan sebesítve a kórházba szállították, kettő pedig elmenekült.

Mulatság.

Az első nyári táncmulatság a gazdá szokt lesz, mely szombatn fog megtartatni a sétatéri kioszkban. A rendező bizottság serényen munkálkodik hogy majális minden tekintetben fényesen sikerüljön. A közönség körében nagy az érdeklődés, mert az idén alig lesz egy Pár elite majális.

Gyászrovat.

ifj. Vályi Gábor egyetemi joghallgatót, dr. Vályi Gábor egyetemi tanár gyászós véget ért fiát tegnap délután nagy részvét mellet temették el a Majális utcái szülői háztól. Már e temetés jóval megelőzőleg nagy tömegekben gyűlekezett a gyászoló közönség a gyászházhoz melynek egyik nagy termében volt felállítva a koszorúkkal elborított ravatal. A temetési szertartást Szász Béla titkár segédletével dr. Bartók György ev. ref. püspök végezte ki mindenkit megható magas száryalású beszéddel bucsuztatta el a jobbsorsra érdemes ifjút övéi ősz szereteteitől. A temetésén résztvett tud. egyetemi ifjusága gyászszászó alatt az egyetem tanári kara teljes számban, az ev. ref. igazgatóságának tagjai s a társadalom összes előkelőségei.

A népes temetési menet a Külszén, Jókai és Beltorda utcákra át vonult a temetőbe, a hol a nyitott sir előtt Asztalos Kálmán joghallgató az egyetemi ifjuság nevében tartott igen szépen kidolgozott magosróptti bucsu beszédet melá után a derék ifjú tete-meit átadták az anyaföldnek. Béke porain!

Vikol Gergely földbirtokost, dr. Ováry Kelemenné egyetemi tanárné édes atyját tegnap délután általános részvét mellett temették a külmonostor utcai gyászházról. A temetési szertartást szokott papi segédlettel Bíró Béla apátlébanos végezte. A végtisztességtételen a rokonok és ismerősökön kívül főleg az egyetem tanári kara volt teljes számban képviselve. A köztisztelőben állott aggastyánt a köztemetőben levő családi sírholtban helyezték örök nyugalomra.

Alólirottak a szív legmélyebb fájdalommal tudatják, a szerető feleség, gondos édes anyja, anyós, sógornő Sugár Józsefné szül. Bagaméry Zsuzsanna életének 49-ik, boldog házassága 30-ik évében f. hó 8-án reggel 6 órakor szívzselhűdés következtében történt gyászós elhunytát. A halál szörnyű csapása elnémitotta a hű nőt, a szerető gondos édes és nevelő anyát és a jó rokoni; a gyászba borult családtagok némán tekintenek fel az égbe, mert csak a jó Istentől remélhetnek enyhülést szíveik fájdalmára. Az Istenhez költözött drága földi maradványai f. évi május hó 10-én délután 4 órakor fognak a Vessellényi Miklós-utca 22. sz. saját házából az ev. ref. egyház szertartása szerint a házsongárdi sírkerbe végső nyughelyére elhelyeztetni. Aldás volt élet, legyen áldott emlékezte! Kolozsvárt, 1900 május 8-án Sugár József ügyvéd, mint bánatos férje. Sugár Marika és férje Dr. Mesterházi Nagy László, mint édes lánya és veje. Bagaméry Lenka, mint nevelt leánya. z. v. Bagaméry Györgyné, mint sógornője. Özv. Czincz Andrásné, mint nagy néneje. Sugár Béni, neje szül. Rode Etelka, Sugár Mari, férje Szalakóczy Sándor, mint sógor és sógornő. Számos közeli és távoli rokonok.

Jótékony-ság.

A „Rongyos Egyet” részére az „Iparosok hitelszövetkezte” tek. Igazgatósága 50 koronát adományozott, melyért hálás köszönetünket nyilvánítjuk. A „Rongyos Egyet” nevében. Br. Bánffy Zoltánné elnök, Elek Gyula titkár.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” távirati, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.

Az új zónatarifa.

Budapest, máj. 8.

Az új zónatarifa július 1-én fog életbe lépni, miután a kereskedelemügyi minisztérium tarifabizottsága megállapította.

Az új zónatarifa, olcsóbb lesz a közelebbi forgalomban egész 300 kilométerig; ezental azonban valamivel drágább lesz, de csak lényegtelenül, így az utolsó zónában 400 kilométeren túl a II. osztály 4 koronával lesz drágább.

Eddig XIV. zóna volt; az utolsó 225 kilométernél kezdődött a végtelen-végig. Most 225 kilométertől 250 ig lesz a XIV. zóna és minden 25 kilométer egész 350 kilométerig új zóna lesz, az utolsó XX-ik zóna a 400 kilométeren túl terjedő vonalakra szól.

Jégeső.

Nagy jégeső volt Vajda-Hunyadon és Szilágy-Somlyón, hol a villám egy épületbe csapott, a mely le is égett; a jég nem okozott kárt.

Tűz.

Budapest, máj. 9.

Lembergől jelentik, hogy Tarnopolban tegnap este nagy tűz támadt. Kigyuladt hat utca s teljesen leégett. A szomszéd helységekből segítséget kértek.

Merénylet a fővezér ellen.

Budapest, máj. 9.

Londonból sürgönyzik: Varonierben nagy izgalmat keltett az a hír, hogy Roberts fővezér ellen gyilkos merényletet akartak elkövetni. Részletek hiányoznak. Roberts maga küldött jelentést a kormánynak.

A trónörökös házassága.

Bécs, máj. 9.

A müncheni Allgemeine Zeitung írja beavatott forrásból, hogy a berlini látogatásnak az a fontos eredménye, hogy a király beleegyezik Ferencz Ferdinánd házasságába.

Ugron ellen.

Budapest, máj. 9.

A Bánffysták Eötvösökkel befogták mind a hatot, hogy Ugron Gábert végkép letaszítsák a politikai élet színteréről.

Hónapok óta foly a hajsza szakadatlanul s a nagy slágert ma várják az összehívhatatlansági bizottságtól, mely most ítélik Ugron ügyében.

A mint már tegnap jeleztem, képviselői körökben az a hír van elterjedve, hogy az összehívhatatlanságot kifogják mondani, mert a bizottságban két tag kivételével a többi Bánffysta és Eötvös párti.

Azonban bárhogy is hangozzék az összehívhatatlansági bizottság ítélete, úgy a képviselőház többsége, mint a közvélemény tisztában van azzal, hogy azok az inkompábilítási ügyek, melyeket Ugron ellen felhoztak, semmit sem bizonyítanak az ő becsületessége és politikai meggyőződése ellen.

Ugron Gábor erős és az igazság még erősebb. Nem feltűnik egyiket sem. Nem feltűnik, még ha mandátumát elveszik sem. A közönségnek van józan ítélőképessége s az egész országot elbolondítani nem lehet.

Az összehívhatatlansági bizottság ülése.

Budapest, május 9. déli 12 óra.

Soha akkora érdeklődés nem nyilvánult az összehívhatatlansági bizottság működése iránt, mint ma.

Daczára, hogy a képviselőháznak ma nem volt ülése, sokkal több képviselő jelent meg a Házban, mint ülések alkalmával.

Az utcán és az országház előtt nagy közönség verődött össze, s mindegyre felhangzott:

Éljen Ugron Gábor!

Az ülés 11 órakor vette kezdetét a képviselőház egyik termében, mely előtt országgyűlési képviselők, újságírók lázasan lesik a titkos tanácskozás eredményét.

Az összehívhatatlansági bizottság tagjai közül heten jelentek meg s Apáthy Péter elnök vezette a tárgyalást.

A terem előtt a folyosón a többek közt ott voltak Bartha Miklós, Visontai Soma, Lits Gyula, Pichler Győző, Várossy Gyula, Molnár Antal, Hentaller Lajos, Lévy Lajos stb., a kik hevesen vitatták az összehívhatatlansági bizottság tárgyalását.

Szemben a teremmel egy másik helyiségben a közigazgatási bizottság tárgyal. Onnan is mindegyre jönnek ki a folyosóra, hirt hallani.

Különösen Bekics Gusztáv, Széll Kálmán és Tisza Kálmán jöttek ki többször s élénk diskurzusba merültek Barthaékkal.

Itt most az a vélemény van többségben, hogy nem fogják megsemmisíteni az Ugron mandátumát, de biztosat még nem lehet tudni.

Széll Kálmán is ennek adott kifejezést de mivel erős Bánffysták a bizottság tagjai, nagyon kétes az eredmény.

A Házba jövő újságírók lelkesen éljenzik Ugront s ők is a legnagyobb izgatottsággal várják az eredményt.

Budapest, d. u. 1 óra.

A bizottság 11 órától 1-ig tárgyal. Csak a zabszállítást tárgyalta.

Egyhangulag felmentették Ugron Gábert.

A főrendiház ülése.

Budapest, május. 9.

A főrendiház mai ülése tárgyalta a beruházási javaslatot és több apróbb javaslatot.

Munkácsy temetése

Budapest, május. 9.

Reggel óta az Andrassy-uton Munkácsy ravatalához valóságos népvándorlás foly.

Egy órakor a közönség elől elzárták a termet.

Két órakor kezdtek meg a küldöttségek felállítását.

A rendőrök már is alig tudják a rendet fenntartani.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölös szerkesztő és lapulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.

Ügyes szabó vagy cipész-iparos kerestetik szakmájába vágó czik eladására. Előnyben részesül, a ki csekély biztositék letételre képes, hogy pénzbeszedéssel is foglalkozhassék.

Czím a kiadóhivatalban.

Hirdetések.

Kolozsvármegye és Kolozsvár sz. kir. város főispánjától.

Sz. 532—1900.

433. 1—3.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bízott Kolozsvár sz. kir. város törvényhatóságánál megüritült két I. osztályú irnoki és az ezek betöltése folytán esetleg megüritülő II. osztályú irnoki állásokra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, a kik ezen választás után betöltendő állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 19. §-ában előírt minősítést, eddigi szolgálatukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérelmeket hozzám **f. hó 25-ig** annyiával is inkább adják be, — mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Az I. osztályú irnoki állások javadalma egyenként 1200 korona fizetés és 240 korona lakpénz; a II. osztályúaké egyenként 1000 korona fizetés és 240 korona lakpénz.

Kolozsvárt, 1900 május 5-én.

Gr. Béli s. k.
főispán.

Kolozsvármegye és Kolozsvár sz. kir. város főispánjától.

Sz. 511—1900.

432. 1—3.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bízott Kolozsvár sz. kir. város törvényhatóságánál az árvaszéki elnöki teendőket megbízott városi tanácsosi állás megüresedvén, arra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom azokat, a kik ezen 3200 korona fizetés, 800 korona lakpénz és 200 korona személyi pótlékkal javadalmazott állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. I. t. cz. 5. §-ának VIII. pontjában előírt minősítést, valamint eddigi szolgálatukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérelmeket hozzám **f. hó 25-ig** annyiával is inkább adják be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Kolozsvárt, 1900 május-hó 1-én.

Gr. Béli s. k.
főispán.

Sz. 1042—1900. I. k. i.

431. 1—3.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

Szilágy-Cseh község előjárósága a községi képviselőtestület f. évi 14. számú határozatában nyert felhatalmazásnál fogva ezenel közölni teszi, hogy a létesíteni czélba vett vendéglői szálloda helyiségül átalakítandó új község-háza, mely egy nagy dísztermet, 10 szobát, üzleti helyiségeket használható 2 bolthelyiséget, tágas nyitott és zárt folyósókat s egyéb megfelelő mellékhelyiségeket s épületeket foglal magában, egy községi tulajdont képező számfelületi korlátlan italmérési jog használatával együtt vendéglői helyiségül f. évi június hó 5-én d. u. 3 órakor Szilágy-Csehn a község-házánál megtartandó nyilvános árverésen 3200 korona évi bér mint kikiáltási ár mellett 3 esetleg 6 évre bérbe fog adni.

Ezen árverésre kibérlni szándékozik azzal hivatnak meg, hogy teendő írásbeli ajánlataikat, vagy szóbeli ígéretüket csakis a kikiáltási ár 10 százalékának készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban az árveréssel megbízott kezéhez leendő letétele mellett tehetik meg; továbbá, hogy a vonatkozó részletes árverési feltételek Szilágy-Cseh község-házánál a jegyzői irodán a hivatalos órák alatt megtekinthetők lesznek.

Szilágy-Cseh, 1900 május hó 7-én.

Ady János
jegyző.

Pajlán János
bíró.

253—1900

435. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közölni teszi, hogy a bpesti kir. törvényszék 1898. évi 83638. számú végzésével Gajzágó Manó ügyvéd által képviselt Franklin társulat felperes részére Schwartz Lipót alperes ellen 599 kor. 50 fillér és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől 1898 év szeptember hó 19. napján felülfoglalt 2420 koronára becsült ingóságokra a Kolozsvár városi kir. járásbírósa V. II. 275-1—1900. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak 599 kor. 50 fillér tőke, ennek 1898 évi márt. hó 15. napjától járó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 89 korona 12 fill. bíróság már megállapított költségei erejéig Kolozsvárt, Szentegyház-utcában leendő megtartására határozott **1900. évi május hó 21. napján d. e. 10 órája** tüzetik ki, mikor a bíróságilag lefoglalt bitorok, s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Felhívom mindazokat, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéséhez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna; és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig előírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kolozsvárt, 1900. évi május hó 5. napján.

Pap Jenő,
kir. bírósági végrehajtó.

Kaszálás végett

4 hold szép l u c z e r n á s kiadó!

Értekezhetni külmagyar-utca 70. szám.

437. 1—1

A legszebb legdrágább kép a világon!!

Az eredeti 10 millió frank értékű!

MADONNE LA ST. SIXTE
RAFFAELLO SANTI!!!

Másodlat Dresda 1890.

418. 3—4 R. LIEDTCKE ZELMA
akadémiai festőművésznőtől.

Látható a sétatéri kioszkban Gárdonyi urnál.

Bemeneti díj 40 fillér. Vasár- és ünnepnapokon 30 fill.

Tordán, a Főtéren
2 jóforgalmu vendéglő

(vendégszobákkal) bérbeadó

esetleg kellő biztosíték mellett elszámolásra is kiadó.

Czím megtudható e lap kiadóhivatalában.

425. 3—3.

Dr. SZOMBATHELYI GÁBOR egyetemes orvosdoktor vizgyógyászata

(Kolozsvár. — Diána-fürdő.)

A modern balneoteknika eszközeivel felszerelve, egész éven át nyitva alkalmaztatnak az **összes vizgyógyászati, izzasztó kamra, villanyozás, villanyos fürdők, massage, thermo massage és vibrációs massage** stb.

Javalva van idegbántalmaknál, ideggyengeségnél (Neurasthenia), idegzsabáknál, ideges étvágytalanságnál, fejfájásnál, vérkeringési- és emésztési zavaroknál, elhízás-, közsvény-, csuszál-, női bántalmaknál, vérszegénységnél és mindenütt, ott hol erősödés és üdülés vétetik czélba.

Fürdési idő férfiaknak reggel 6—8-ig, délután fél 5—6 óráig, nőknek 8—10-ig, délután fél 4-től fél 5-ig.

428. 2—4.

Az 1896-iki országos kiállítás alkalmával kitüntetve!!

LÉBER GYULA

= első erdélyi sodronyszövetfonat és szitaáru gyára =
Kolozsvárt, Torda-utca.

Olcsó kerítések.

Ajánlja minden e szakmába való munkát. Ugyint: keretek, erdők, vadaskertek, szőlők sírhelyek stb. bekerítéséhez gépfonásait, pincze, padlás felső világosági, magtár és élezkamra ablakok rostélyzatát, majorsági udvarok sodrony-fonattal való bevonását, áthányó rosták, szén, koks, kavics, föld- és porond válogatáshoz, szikrafogó cséplő- és egyéb gépekhez, sodrony ágybetétek (mátrázok).

Nemkülönbön zöldre festet légszövet, szelelő rosták, Backer-féle rosták és egyébféle használatra vas-, réz-, és cin-szövetek Kruppa sodrony szegélyzetek különféle mintákban, fakerebbe foglalt rosták, löher-szíták és szíták különféle czélokra igen erősen készítenek és gyári árak szerint számitatnak. Azeel tüskés sodrony keretek, erdők stb. bevonásához jutányos árárt fel is huzatuk.

223. 22—30.

Képes árjegyzékkel bérmentve szívesen szolgálók!

Kiváló tisztelettel

LÉBER GYULA.

Sárga János ékszerész és órász Kolozsvárt,

Üzlet: Wesselényi Miklós-utca 11. sz. Műhely: Szép-utca.

Készít ékszereket a legszebb kivitelben.
Nagy raktár a legujabb- és legizlésebb ékszerekből, ezüst-nemüekből, arany- és ezüst, aczél órákból, valamint fali inga és ébresztő órákból.

Megvesz a teljes értékben arany és ezüstnemüket, vagy új aruval becsérél.

Ékszer- és órajavítások pontosan jótállás mellett!

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve!

18 kar. fin. arany
jeggyűrűk.

1122.61—100.

Modern fűszer-üzlet.

Telefonszám 451.

Kolozsvárt, Belmagyar-utca sarkán

a kor fejlett igényeinek minden tekintetben megfelelő **fűszer-üzletet nyitottam**, s abban **fűszer-, csemege-, déligyümölcs-, bor-, sör-, liszt-, ásványviz**, szóval minden a fűszerüzlet körébe tartozó cikket **első kézből a legjobb minőségben** szereztem be, s azokhoz **szolid árakért**, pontos kiszolgálás mellett juthat a közönség.

Kérem üzletem berendezéséről, áruim jó minőségéről személyesen meggyőződni.

Megrendelések telefonon is eszközölhetők s a cikkek kívánatra házhoz szállíttatnak.

Tisztelettel

BENKE DEZSŐ.
fűszer-kereskedő.

318. 11—*.

Nyomatott Magyar Mihály nyomdájában, Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Ajánlom továbbá Gajzágó Róbert tordai gyógyszer. új találmányu Sport-czukorkáit. Ezen egészen új találmányu cukor kiváló hatása, mely nem a szoba kényelmes pamlagán észlelhető, hanem különösen a forró nyári hőségben utazók, gyalogolók, kerékpárosok egyáltalán minden ilyen sport izzó egyének számára a leghiresebb orvosok rendelkezései alapján szakértőleg lett az összehallgatva, nem ártalmas, hanem egészséges, más illémi értéket nem utánzatall össze.

Ezen czukorkák kizárólagos képviselővel én biztatom meg Kolozsvárt, s ennél fogva ez nálam be is szereshető. Egy doboz ára 30 fillér.

Az összes **KERÉKPÁROKAT!** és azok minden egy-elsőrangú **alkatrészeit** szállítja a **legmérsékeltőbb áron** vagy **kedvező fizetési feltételek** mellett. Szakszerű **mechanikai műhelyben** a javítások, emaillezések, **nikelezéseket gyorsan és olcsón készítem el!!**

KERÉKPÁR-OLCSÓZÓ OSZTALYT IS TARTOK!

A zárt kerékpár-iskolám **nagy-utca 1. szám** alatt használható
● reggel 5-től este 8 óráig. ●

Ugyisint minden rendszerű **varrógépet** szabók, cipészek, üzletek s családok részére.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küldök!

A nagyérdemű közönség becses pártfogását keri tisztelettel
402. 6—*.
Bernáth E. Sándor Kolozsvár.

Értesítés.

Alulírott tisztelettel közölni teszem, hogy

Szász-Régenben

Városi Szállodát

f. évi április hó 15-től

bérbe tartom; és ezen szállodát a mai igényeknek megfelelően újonnan berendeztem.

Jó étel és italokról gondoskodva van.

Az utazó közönség becses pártfogását kéri

Tisztelettel

Kosch György.